

Кваліфікаційна робота
Байбарзи Анастасії Андріївни
на здобуття освітнього ступеня Магістр
за ОНП «Реставрація станкового і монументального живопису»

складається з трьох частин: реставрація, копія, дослідницька робота

Реставрація:

1) Ікона, ХІХ ст., Україна, «Три Святителі; Вогнене сходження пророка Іллі». п., о., 80х127 см; Кафедра техніки та реставрації творів мистецтва. Вхідний № НАОМА 3300.

Підстава для реставрації: Незадовільний стан основи та зв'язку основи, ґрунту та фарбового шару. Наявний дуже потемнілий шар лаку та забруднень, що перекривають весь живописний шар. Пам'ятка потребує дублювання на нову основу, потоншення лакового потемнілого шару та відновлення втрат живопису.

Виконані процеси:

В результаті проведених реставраційних заходів було відновлено цілісність полотняної основи, зведено прорив та зрізано шов. Полотно було здубльовано на нову основу та натягнуто на новий підрамник. Живопис та ґрунт було укріплено та відновлено їх зв'язок з основою. Кракелюр було укладено. Було видалено поверхневі забруднення та потоншено покривний потемнілий лак. Підведено реставраційний ґрунт та виконано реставраційні тонування.

Керівники: Тимченко Т.Р., кандидат мистецтвознавства, доцент, художник-реставратор вищої кваліфікації станкового олійного живопису; Вислободов О.В., старший викладач.

Рецензент: Марченко Г.А., художник-реставратор науково-дослідного відділу реставрації рухомих пам'яток Національного заповідника «Києво-Печерська лавра», художник-реставратор вищої кваліфікації станкового олійного живопису.

Копія:

Копія фрагменту ікони «Коронація Діви Марії», Джентіле да Фабріано, 93х64см, близько 1420 року. Музей Дж. Пола Гетті, Лос-Анжелес, США.

Розмір копії фрагменту 30х40см.

Керівник: Сомик-Пономаренко І.М., старший викладач, член КоНСХУ.

Рецензент: Кравцова Г.О., художник-реставратор Національного музею «Київська картинна галерея», художник-реставратор другої категорії станкового олійного живопису.

Копія фрагменту виконана на дерев'яній дошці (породи дерева: липа) 30х40 см, з шпугами на тильній стороні. Дошку було проклеєно, наклеєно на неї паволоку, нанесено левкас у кілька шарів, поверхню відшліфовано. Виконано підготовчий малюнок. Тло, одяг, корони: виконано у техніках гравіювання та карбування по левкасу, далі нанесено акрилову підкладку вохристо-червоного відтінку (імітація поліменту), покладено поталь, виконано темперні візерунки по поталі. Інкарнат виконано у техніці жовткової темпері по білому левкасу.

Дослідницька робота «Видалення різнорідних нашарувань з творів мистецтва: історичний та етичний аспекти». Науковий керівник: канд. мистецтвознавства, доцент Т.Р. Тимченко. Рецензент: зав. кафедри дизайну МАУП, канд. мистецтвознавства, доцент П. В. Нестеренко.

У дипломній роботі висвітлено результати дослідження історичних, технічних та етичних аспектів процесу видалення різнорідних нашарувань із творів станкового живопису. Основна увага зосереджена на класифікації типів нашарувань, критеріях їх розпізнавання та вибору для видалення, методиках очищення в історичному розвитку, а також на сучасних реставраційних стратегіях в Україні та за кордоном.

Дослідження проводилось шляхом аналізу історичних джерел з теорії та практики реставрації, вивчення спеціалізованих публікацій, залучення маловідомих праць іноземних авторів, а також осмислення результатів власної реставраційної практики авторки. Розглянуто технічну еволюцію методів очищення — від механічного та хімічного втручання до делікатних методів

потоншення та часткового збереження нашарувань у межах сучасних консерваційних принципів.

Окрема увага приділяється філософсько-естетичним аспектам процесу: проблемі автентичності, питанню допустимого ступеня втручання, а також моральним викликам, з якими стикається реставратор у момент прийняття рішень. Запропоновано міждисциплінарний підхід до проблеми, що поєднує технічні знання з етичним аналізом.

Наукова новизна полягає у комплексному переосмисленні теми як актуального феномену сучасної реставраційної практики, адаптації зарубіжних концепцій до українського професійного середовища та актуалізації етичної складової у прийнятті реставраційних рішень.

Ключові слова: *реставрація, консервація, станковий і монументальний живопис, різnorідні нашарування, видалення, потоншення, методики, автентичність, патина.*

Додаток. Ілюстрації

До реставрації

Після реставрації

Копія